

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2. ΤΑΞΙΝΟΜΙΑ	4
Ταξινομία - Συστηματική - Ταξινομικές κατηγορίες	4
Κανόνες σχετικοί με την επιστημονική ονοματολογία των ζώων	10
Βασικοί ταξινομικοί χαρακτήρες	11
Συμμετρία του σώματος	11
Κεφαλοποίηση και πολικότητα	13
Αριθμός κυττάρων - Ιστοί - Όργανα	13
Κοιλώμα	13
Εμβρυϊκή ανάπτυξη	15
Αριθμός των βλαστικών δερμάτων	21
Ιστοί	21
Επιθηλιακός ιστός	21
Ερειστικός ιστός	26
Μυϊκός ιστός	32
Νευρικός ιστός	33
Διαφορές στους ταξινομικούς χαρακτήρες κατά την ανάπτυξη των πρωτοστομίων και δευτεροστομίων	36
Θέση του νευρικού συστήματος	36
Μεταμέρεια	36
Καθορισμένη ή ακαθόριστη αυλάκωση	37
Ακτινωτή ή σπειροειδής αυλάκωση	37
Προέλευση του κοιλώματος	37
Δομικές και βιοχημικές διαφορές	40
Διαφορές (χωρίς ταξινομική αξία) ανάμεσα στο φύλο, τον τρόπο αναπαραγωγής, γέννησης και ανάπτυξης των ζώων	40
Διάκριση ή όχι φύλου	40
Τρόποι αναπαραγωγής	40
Τρόποι γέννησης και ανάπτυξης	41
Τρόποι διαβίωσης των ζώων	41

X

Τρόποι θρέψης των ζώων	42
3. ΒΑΣΙΛΕΙΟ PROTISTA (ΠΡΩΤΙΣΤΑ)	43
Γενικά χαρακτηριστικά των πρωτοζώων	44
Φύλο I: Mastigophora ή Flagellata (Μαστιγοφόρα)	46
(α) Phytomastigina (Φυτομαστιγοφόρα)	47
(β) Zoomastigina (Ζωομαστιγοφόρα)	52
Φύλο II: Rhizopoda ή Sarcodina (Ριζόποδα)	55
(α) Αμοιβάδες	55
(β) Τρηματοφόρα	58
Φύλο III: Actinopodea (Ακτινόποδα)	61
Φύλο IV: Ciliata (Βλεφαριδοφόρα)	63
Φύλο V: Apicomplexa ή Sporozoa (Σποροζώα)	69
Υπόκλαση (1): Piroplasma	70
Υπόκλαση (2): Sporozoa	70
Φύλο VI: Cnidosporidia (Κνιδοσπορίδια)	73
4. ΒΑΣΙΛΕΙΟ ANIMALIA	76
5. ΥΠΟΒΑΣΙΛΕΙΟ (I) PARAZOA (ΠΑΡΑΖΩΑ)	78
Ασύμμετρα διπλοβλαστικά πολυκύτταρα ζώα	78
Φύλο I: Placozoa (Πλακόζωα)	78
Φύλο II: Porifera (Σπόγγοι)	78
Γενικά χαρακτηριστικά των σπόγγων	78
Ταξινόμηση των σπόγγων	84
6. ΥΠΟΒΑΣΙΛΕΙΟ (II) EUMETAZOA (ΕΥΜΕΤΑΖΩΑ)	86
7. Διπλοβλαστικά ακτινοσυμμετρικά ζώα (Radiata)	86
Φύλο I: Coelenterata ή Cnidata (Κοιλεντερόζωα ή Κνιδόζωα)	86
Κλάση (I): Hydrozoa (Υδροζώα)	89
Κλάση (II): Scyphozoa (Σκυφοζώα)	96
Κλάση (III): Anthozoa (Ανθόζωα)	100
Υπόκλαση (1): Octocorallia (Οκτακοράλλια)	100
Υπόκλαση (2): Hexacorallia (Εξακοράλλια)	103
Φύλο II: Ctenophora (Κτενοφόρα)	107
8. ΑΜΦΙΠΛΕΥΡΟΣΥΜΜΕΤΡΙΚΑ ΤΡΙΠΛΟΒΛΑΣΤΙΚΑ ΖΩΑ (BLATERIA)	110
9. ACELOMATA (ΑΚΟΙΛΩΜΑΤΑ)	110

Φύλο I: Platyhelminthes (Πλατυέλμινθες)	110
Γενικά χαρακτηριστικά των πλατυελμίνθων	110
Κλάση (1): Turbellaria (Στροβιλιστικοί)	112
Κλάση (2): Trematoda (Τρηματώδεις)	116
Τάξη α: Monogenea (Μονογενή)	118
Τάξη β: Aspidogastrea (ή Aspidobothrea) (Ασπιδογάστρεα)	118
Τάξη γ: Digenea (Διγενή)	118
Κλάση (3): Cestoda (Κεστώδεις)	123
Φύλο II: Nemertina ή Rhynchocoela (Νημερτίνοι ή Λωριδοσκόληρες)	128
Φύλο III: Mesozoa (Μεσόζωα)	129
Φύλο IV: Gnathostomulida (Γναθοστοματοειδή)	130
10. PSEUDOCOELOMATA (ΨΕΥΔΟΚΟΙΛΩΜΑΤΑ)	131
Φύλο (A): Acanthocephala (Ακανθοκέφαλα)	131
Φύλο (B): Aschelminthes (Ασχέλμινθες)	132
Κλάση (1): Nematoda ή Nemathelminthes (Νηματώδεις)	132
Κλάση (2): Rotifera ή Rotatoria (Τροχόζωα)	138
Κλάση (3): Nematomorpha ή Gordiacea (Νηματόμορφα)	138
Κλάση (4): Gastrotricha (Γαστερότριχα)	139
Κλάση (5): Kinoryncha ή Echinoderida (Κυνόρυνχα)	139
11. COELOMATA ή EUCOELOMATA (ΕΥΚΟΙΛΩΜΑΤΙΚΑ)	140
12. Φύλο (A): Annelida (Δακτυλιοσκόληρες)	140
Γενικά χαρακτηριστικά των δακτυλιοσκολήκων	140
Ταξινόμηση των δακτυλιοσκολήκων	141
Κλάση (1): Polychaeta (Πολύχαιτοι)	143
Κλάση (2): Oligochaeta (Ολιγόχαιτοι)	152
Κλάση (3): Hirudinea (Βδελλοειδή)	158
13. Φύλο (B): Mollusca (Μαλάκια)	164
Τα γενικά χαρακτηριστικά των μαλακίων	165
Κλάση (1): Aplousophora ή Solenogastres (Απλακοφόρα)	169
Κλάση (2): Polyplacophora ή Loricata (Πολυπλακοφόρα)	170
Κλάση (3): Monoplacophora (Μονοπλακοφόρα)	172
Κλάση (4): Scaphopoda (Σκαφόποδα)	173
Κλάση (5): Bivalvia ή Lamellibranchia ή Pelecypoda (Δίθυρα ή Ελασματοβράγχια ή Πελεκύποδα)	174

XII

Κλάση (6): Gastropoda (Γαστερόποδα)	178
Κλάση (7): Cephalopoda ή Siphonopoda (Κεφαλόποδα)	185
14. Φύλο (Γ): Arthropoda (Αρθροπόδα)	192
Γενικά χαρακτηριστικά των αρθροπόδων	194
Υπόφυλο (I): Trilobitomorpha (Τριλοβίτες)	198
Υπόφυλο (II): Chelicerata (Χηληκέρατα ή Χηληφόρα)	199
Γενικά χαρακτηριστικά των χηληκεράτων	199
Κλάση (1): Merostomata (Μεροστόματα)	202
Κλάση (2): Rygnogonida ή Pantapoda (Πυκνογονίδια)	203
Κλάση (3): Arachnida (Αραχνοειδή)	204
Συστηματική κατάταξη των αραχνοειδών και γενικά χαρακτηριστικά των κυριοτέρων τάξεων	210
Υπόφυλο III: Crustacea (Καρκινοειδή)	218
Συστηματική κατάταξη των καρκινοειδών και γενικά χαρακτηριστικά των κυριοτέρων κλάσεων	228
Υπόφυλο IV: Uniramia (Μονοεξαρτηματικά)	237
Κλάση (1): Insecta (Έντομα)	237
Συστηματική κατάταξη των εντόμων και γενικά χαρακτηριστικά των Ελληνικών τάξεων	268
Κλάση (2): Chilopoda (Εκατοντάποδα)	268
Κλάση (3): Diplopoda (Διπλόποδα)	270
Κλάση (4): Pauropoda (Παυρόποδα)	270
Κλάση (5): Symphyla (Σύμφυλα)	272
Διάφορα φύλα που άλλοτε τα θεωρούσαν ως υπόφυλα του φύλου των αρθροπόδων	273
Φύλο I: Onychophora (Ονυχοφόρα)	273
Φύλο II: Pentastomida ή Linguatulida (Πενταστομίδια)	275
Φύλο III: Tardigrada (Βραδυβάμονα)	275
15. ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΙΚΡΑ ΦΥΛΛΑ ΠΟΥ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΑ ΣΧΙΖΟΚΟΙΛΩΜΑΤΙΚΑ ΠΡΩΤΟΣΤΟΜΙΑ ΖΩΑ	278
Φύλο I: Priapulida (Πριαποειδή)	278
Φύλο II: Sipuncula (Σωληνοειδή)	279
Φύλο III: Echiura (Εχιουροειδή)	280
Φύλο IV: Pogonophora (Πωγωνοφόρα)	281
16. ΛΟΦΟΦΟΙΡΟΕΙΔΗ ΕΥΚΟΙΛΩΜΑΤΙΚΑ	283

Φύλο I: Ectoprocta ή Polyzoa ή Bryozoa (Πολύζωα ή Βρυόζωα)	283
Φύλο II: Phoronida (Φορωνοειδή)	285
Φύλο III: Brachiopoda (Βραγχιονόποδα)	286
Φύλο IV: Endoprocta (Ενδόπρωκτα)	287
17. ΔΕΥΤΕΡΟΣΤΟΜΙΑ ΕΝΤΕΡΟΚΟΙΛΩΜΑΤΙΚΑ (DEUTEROSTOMIA ENTEROCOELOMATA)	288
18. ΔΕΥΤΕΡΟΣΤΟΜΙΑ ΕΠΙΘΗΛΙΟΝΕΥΡΑ	288
Φύλο I: Chatognatha (Χαιτόγναθα)	288
Φύλο II: Echinodermata (Εχινόδερμα)	290
Υπόφυλο A: Pelmatozoa (Πελματόζωα)	294
Κλάση: Crinoidea (Κρινοειδή)	294
Υπόφυλο B: Eleutherozoa (Ελευθεροζώα)	297
Κλάση 1: Asteroidea (Αστεροειδή)	297
Κλάση 2: Ophiuroidea (Οφιουροειδή)	301
Κλάση 3: Echinoidea (Εχινοειδή)	303
Κλάση 4: Holothuroidea (Ολοθουροειδή)	307
Φύλο III: Hemichordata (Ημιχορδωτά ή Γλωσσοσκόληρες)	311
Κλάση 1: Enteropneusta (Εντερόπνευστα)	311
Κλάση 2: Pterobranchia (Πτεροβράγχια)	313
BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	315
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ	319
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΞΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ	327